

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci navrhovatele: **M. S.**, zastoupený Mgr. Barborou Kubinovou, advokátkou se sídlem Milešovská 6, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, se sídlem Karmelitská 7, Praha 1, o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 127/2012,

t a k t o :

- I. Řízení **se zastavuje**.
- II. Navrhovatel **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Nejvyššímu správnímu soudu bylo dne 12. 12. 2013 předloženo Městským soudem v Praze (dále též „městský soud“) prohlášení navrhovatele ze dne 6. 12. 2013 o trvání na návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, a to určení lhůty k rozhodnutí o zpětvzetí žaloby.

Městský soud ve svém vyjádření k uvedenému podání navrhovatele uvedl, že na základě návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu vydal dne 3. 12. 2013 usnesení č. j. 6 A 127/2012 - 41, kterým rozhodl, že řízení se zastavuje, že žalovaný je povinen zaplatit navrhovateli náklady řízení a že navrhovateli bude vrácena část zaplaceného soudního poplatku. Toto usnesení bylo doručeno navrhovateli dne 5. 12. 2013, poté bylo dne 9. 12. 2013 soudu doručeno jeho prohlášení, ve kterém uvádí, že trvá na svém návrhu na určení lhůty, proto soud předložil tento návrh zdejšímu soudu.

II. Obsah soudního spisu

Z předloženého soudního spisu městského soudu vyplynuly následující skutečnosti:

Navrhovatel podal u Krajského soudu v Plzni žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného dne 30. 7. 2012. Žalobou se navrhovatel domáhal toho, aby krajský soud uložil žalovanému povinnost rozhodnout ve věci jeho žádosti o uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání a kvalifikace dosaženého na Zakarpatské státní univerzitě se sídlem v Užhorodě. Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 31. 7. 2012, č. j. 30 A 43/2012 - 16, věc postoupil místně příslušnému Městskému soudu v Praze, neboť žaloba byla podána u soudu místně nepřislusného. Dne 27. 8. 2012 byl spisový materiál postoupen Městskému soudu v Praze.

Městský soud usnesením ze dne 12. 9. 2012, č. j. 6 A 127/2012 - 21, vyzval navrhovatele k zaplacení soudního poplatku, což tento učinil dne 20. 9. 2012, a dále dne 26. 9. 2012 vyzval žalovaného k vyjádření k žalobě a k předložení správního spisu, což obdržel dne 23. 11. 2012. Předtím však dne 2. 10. 2012 obdržel zpětvzetí žaloby, o kterém rozhodl usnesením ze dne 3. 12. 2013, a to až na základě návrhu navrhovatele na určení lhůty k rozhodnutí o zpětvzetí žaloby ze dne 26. 11. 2013, který byl soudu doručen dne 27. 11. 2013.

III. Navrhovatelova podání

Navrhovatel uvedl, že se návrhem na určení lhůty k provedení procesního úkonu ze dne 26. 11. 2013 domáhal, aby městskému soudu v řízení vedeném pod sp. zn. 6 A 127/2012 byla určena lhůta k rozhodnutí o zpětvzetí jeho žaloby. Městský soud mu v přípisu ze dne 3. 12. 2013 sdělil, že provedl ve lhůtě úkon, jehož se uvedený návrh týkal. Dne 5. 12. 2013 bylo navrhovateli doručeno usnesení městského soudu ze dne 3. 12. 2013, č. j. 6 A 127/2012 - 41, tím se dozvěděl, že soud po podání jeho návrhu učinil požadovaný procesní úkon. Navrhovatel však prohlásil, že na svém návrhu nadále trvá ve smyslu § 174a odst. 3, věty poslední, zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“).

Posléze však podáním ze dne 13. 12. 2013 doručeným zdejšímu soudu dne 17. 12. 2013 navrhovatel vzal zpět svůj návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, a to z důvodu, že městský soud již před prohlášením o trvání na návrhu učinil úkon, jehož se domáhal. V podání, jímž byl návrh vzat zpět, se navrhovatel obšírně věnoval náhradě nákladů řízení. Dle § 174a odst. 5 zákona o soudech a soudcích se v případě, že tento zákon nestanoví jinak, použijí pro řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu přiměřeně ustanovení části první a třetí zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Náhrada nákladů řízení o návrhu na určení lhůty není pro případ, že navrhovatel vezme takový návrh zpět, v zákoně o soudech a soudcích řešena, je proto namíste přiměřené použití o. s. ř. Navrhovatel poukázal na § 146 odst. 2, větu druhou, o. s. ř., dle níž byl-li pro chování žalovaného vzat návrh zpět, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný. Podle § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu stát, byl-li tento návrh úspěšný. Dle navrhovatele by tak stát měl hradit i náklady tohoto řízení v případě, že byl pro pozdější chování soudu vzat zpět důvodný návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu.

Navrhovatel se dále vymezil proti usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2013, č. j. Apk 40/2013 - 163, v němž bylo uvedeno, že smysl prohlášení o trvání na návrhu k určení lhůty k provedení procesního úkonu spočívá v tom, aby mohl nadřízený soud rozhodnout v případě nejednotnosti náhledu krajského či městského soudu a navrhovatele v tom, zda bylo skutečně navrhovateli provedením procesních úkonů beze zbytku vyhověno a zda byly požadované úkony učiněny tak, jak bylo žádáno. Navrhovatel má za to, že za takového výkladu by se navrhovatelé stali rukojmím subjektivního názoru soudu, který by mohl provedený procesní úkon považovat za úkon, kterým navrhovateli vyhověl, ačkoli takový názor soudu by navrhovatelům nemusel být znám a sami navrhovatelé by nemuseli ani identifikovat, že provedeným procesním úkonem jim mělo být vyhověno. Tak by navrhovatelé mohli proměškat třídní lhůtu k prohlášení, že trvají na návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, která se odvíjí od okamžiku, kdy se dozvěděli o úkonu krajského či městského soudu, jímž bylo jejich návrhu vyhověno. Absurdita výkladu zastávaného Nejvyšším správním soudem by se dle navrhovatele ukázala v případě, že by návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu nebyl osvobozen od soudního poplatku. V takovém případě by totiž šel zaplacený soudní poplatek k tíži navrhovatele, jemuž by poplatek nikdo nevrátil.

Dále ve vztahu k usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2013, č. j. Apk 40/2013 - 163, navrhovatel uvedl, že smyslem podání jeho návrhu na provedení procesního úkonu bylo učinění příslušného úkonu, nikoli náhrada nákladů řízení. Náhradu nákladů řízení navrhovatel požaduje až v návaznosti na skutečnost, že městský soud po podání tohoto návrhu požadovaný úkon učinil, pročez navrhovatel vzal svůj návrh zpět. V důsledku nečinnosti městského soudu navrhovateli vznikla škoda spočívající ve vynaložených nákladech na to, aby se domohl projednání věci bez zbytečných průtahů. Navrhovatel považuje náhradu nákladů za specifický institut náhrady škody a bylo by dle jeho názoru absurdní, aby nárok na náhradu nákladů řízení měl pouze ten navrhovatel, o jehož návrhu je rozhodnuto dříve, než stačil soud provést žádaný úkon, a neměl jej ten navrhovatel, který vzal svůj návrh zpět z důvodu, že byl po podání návrhu uspokojen. V obou zmíněných případech navrhovatel vynaložil náklady a jejich nepřiznání by se přičilo smyslu institutu náhrady nákladů.

Navrhovatel se tak před Nejvyšším správním soudem domáhal zastavení řízení o svém návrhu a přiznání náhrady nákladů řízení.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Základ právní úpravy návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu představuje § 174a zákona o soudech a soudcích. Dle § 174a odst. 1 tohoto zákona: „*Má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení...*“ Tento návrh se podává u soudu, proti němuž jsou průtahy namítány – v nynějším případě šlo o městský soud.

Na základě § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích může soud, vůči němuž jsou průtahy namítány, buď do pěti pracovních dnů návrh společně s vyjádřením k němu postoupit soudu příslušnému o něm rozhodnout (v nynějším případě je tímto příslušným soudem Nejvyšší správní soud), nebo sám provede požadovaný procesní úkon ve lhůtě 30

dnů od doručení návrhu. Pokud sám soud, vůči němuž jsou průtahy namítány, provede požadovaný procesní úkon, k návrhu na provedení procesního úkonu se nepřihlíží, ledaže navrhovatel výslovně ve lhůtě tří dnů ode dne, kdy se dozvěděl o provedení úkonu, prohlásí, že na návrhu trvá.

V nynější věci se navrhovatel svým návrhem ze dne 26. 11. 2013 domáhal toho, aby městský soud rozhodl o jeho zpětvzetí žaloby. Městský soud následně vydal usnesení ze dne 3. 12. 2013, č. j. 6 A 127/2012 - 41, kterým zastavil řízení o žalobě pro její zpětvzetí. Zmíněné usnesení nabylo právní moci 5. 12. 2013, kdy si je navrhovatel osobně převzal. Tímto dnem se tak navrhovatel dozvěděl, že městský soud provedl procesní úkon, jehož se navrhovatel svým návrhem na určení lhůty k provedení procesního úkonu domáhal. Hned následující den, tj. 6. 12. 2013, odeslal navrhovatel podání, v němž prohlásil, že na návrhu trvá. Městský soud tak návrh postoupil Nejvyššímu správnímu soudu, který jej obdržel 12. 12. 2013.

Po poučení o složení senátu Nejvyššího správního soudu, který bude o věci rozhodovat, navrhovatel v podání ze dne 13. 12. 2013 vzal zpět svůj návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu.

Za takové situace Nejvyšší správní soud řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zastavil na základě § 96 odst. 2, věty první, o. s. ř. ve spojení s § 174a odst. 5, větou druhou, zákona o soudech a soudcích.

Navrhovatel se v nynější věci vymezoval proti usnesení zdejšího soudu ze dne 8. 8. 2013, č. j. Aprk 40/2013 - 163 (dostupné z www.nssoud.cz), kde Nejvyšší správní soud obdržel jediné podání, v němž tehdejší navrhovatel prohlásil, že na návrhu k určení lhůty k provedení procesního úkonu trvá a současně jej bere zpět, což Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako vzájemně se vylučující úkony, které nemá smysl s ohledem na věcné řešení sporu činit současně, a o návrhu rozhodl věcně.

V nynější věci navrhovatel prohlášení o trvání na návrhu a jeho zpětvzetí neučinil v jediném podání, ale svůj návrh vzal zpět až s odstupem času od prohlášení, že na návrhu trvá. Jde přitom o zásadní odlišnost od věci, o níž bylo rozhodnuto ve zmíněném usnesení č. j. Aprk 40/2013 - 163. Rozpor totiž Nejvyšší správní soud shledává v současném trvání na návrhu a jeho zpětvzetí učiněném v jednom podání. Pokud však navrhovatel poté, co prohlásil, že na návrhu trvá, s odstupem času změnil svoji vůli a rozhodl se vzít návrh zpět, nevidí zdejší soud žádnou překážku, která by bránila tomu, aby bylo řízení zastaveno. To vše i za situace, která nastala v nynější věci, kdy městský soud plně provedl požadovaný procesní úkon před tím, než navrhovatel vůbec prohlásil, že na návrhu trvá, a po prohlášení navrhovatele žádný další úkon městský soud, jímž by mělo být vyhověno návrhu, ani nečinil.

Nejvyšší správní soud přitom stále trvá na názoru vyjádřeném v usnesení ze dne 8. 8. 2013, č. j. Aprk 40/2013 - 163, v němž byl smysl prohlášení o trvání na návrhu spatřován v tom, aby mohl nadřízený soud rozhodnout v případě nejednotnosti náhledu městského či krajského soudu a navrhovatele, zda bylo skutečně navrhovatelí provedením procesních úkonů beze zbytku vyhověno a zda byly požadované procesní úkony učiněny tak, jak bylo žádáno. Již ze samotné podstaty tohoto prohlášení je zřejmé, že takové

prohlášení slouží k tomu, aby soudu, vůči němuž jsou namítány průtahy, byla určena lhůta k provedení procesních úkonů, které byly vymezeny v návrhu. Prohlášení o trvání na návrhu je možno učinit poté, co městský či krajský soud reagoval na návrh provedením procesních úkonů. Aby i po provedení procesních úkonů ze strany soudu, vůči němuž jsou průtahy namítány, směřovalo prohlášení o trvání návrhu k odstranění průtahů v řízení před soudem, nabízí se jediný závěr, který spojuje smysl daného prohlášení s tím, že navrhovatel není zcela spokojen s provedenými úkony ze strany soudu, vůči němuž byly průtahy namítány, a projednáním návrhu u nadřízeného soudu usiluje o nápravu.

Zdejší soud nepovažuje za případnou navrhovatelovu argumentaci, že navrhovatelé jsou ve vztahu k třídní lhůtě k prohlášení, že na návrhu trvají, rukojmími subjektivního názoru soudu, že byly provedeny všechny žádané procesní úkony. Za nepřipadnou považuje též argumentaci, že navrhovatelé nemusí ani identifikovat, že soud, vůči němuž byly průtahy namítány, učinil určité procesní úkony v domnění, že jimi návrhu vyhověl. S ohledem na nynější věc lze konstatovat, že navrhovatel neměl nejmenší potíže s identifikováním toho, že na jeho návrh na určení lhůty k provedení úkonu spočívajícímu v rozhodnutí o zpětvzetí jeho žaloby městský soud reagoval právě usnesením, jímž řízení o žalobě pro její zpětvzetí zastavil. Již následující den po obdržení usnesení o zastavení řízení navrhovatel podal k poštovní přepravě prohlášení, že na návrhu trvá, byl si tudíž dobře vědom, kterým procesním úkonem na jeho návrh soud reagoval.

S ohledem na takto vyložený smysl prohlášení o trvání na návrhu nemá význam takové prohlášení činit, když městský či krajský soud dle náhledu navrhovatele sám učinil postupem podle § 174a odst. 3, věty druhé, zákona o soudech a soudcích všechny požadované procesní úkony tak, jak navrhovatel žádal. Nelze však navrhovateli, který prohlásil, že na návrhu trvá, upřít právo s odstupem času vzít tento návrh zpět. Problém vzniká tehdy, pokud navrhovatel současně (v jednom podání) prohlásí, že na návrhu trvá a bere jej zpět, pak je nutno návrh projednat s ohledem na důvody vyložené v usnesení zdejšího soudu ze dne 8. 8. 2013, č. j. Apk 40/2013 - 163, na něž lze pro stručnost odkázat.

V. Náklady řízení

Navrhovatel se dále ve svém podání, jímž vzal návrh zpět, domáhal toho, aby mu byly přiznány náklady řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Tomu Nejvyšší správní soud nevyhověl a rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení. Řídil se při tom následujícími úvahami.

Zákon o soudech a soudcích náhradu nákladů řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu výslovně reguluje jen v § 174a odst. 8, větě poslední, v níž se uvádí: *„Je-li návrh uznán jako oprávněný, hrađí náklady řízení o něm stát.“* Tato regulace se však netýká případů, kdy je řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zastaveno pro zpětvzetí daného návrhu. V takovém případě je nutno v souladu s § 174a odst. 5, větou druhou, zákona o soudech a soudcích přiměřeně použít příslušná ustanovení části první či části třetí o. s. ř. Sám navrhovatel poukazuje na § 146 o. s. ř., který je zařazen do části třetí tohoto předpisu. Dle § 146 odst. 1 písm. c) o. s. ř., ve znění do 31. 12. 2013: *„Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení podle jeho výsledku, jestliže řízení bylo zastaveno.“* Dle § 146 odst. 2 o. s. ř.: *„Jestliže některý z účastníkůavinil, že řízení muselo být zastaveno, je povinen hradit jeho náklady. Byl-li však pro chování*

žalovaného (jiného účastníka řízení) vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení žalovaný (jiný účastník řízení).“

Jak konstatoval Nejvyšší soud v usnesení ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. 22 Cdo 853/2001 (dostupném z www.nsoud.cz), ust. § 146 odst. 1 písm. c) o. s. ř. je speciální vůči ust. § 146 odst. 2 o. s. ř. Nejvyšší správní soud se tak nejprve zaměřil na § 146 odst. 2 o. s. ř., aby zhodnotil, zda jsou v nynější věci podmínky pro přiměřenou aplikaci tohoto speciálního ustanovení.

Zákon o soudech a soudcích pro řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu požaduje přiměřené použití části první a třetí o. s. ř., nestanoví-li samotný zákon o soudech a soudcích jinak. Již samotný navrhovatel poukázal na to, že použití výrazu „přiměřeně“ vyžaduje volnější (tj. nikoli nutně doslovné) použití odkazované normy, při němž je třeba zohlednit smysl a charakter právní normy, která má být doplněna přiměřeným použitím jiné normy.

Pro zhodnocení rozsahu přiměřené aplikace ustanovení o. s. ř. je proto vhodné rozebrat případ, kdy v návaznosti na návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu sám městský či krajský soud učiní ve lhůtě třiceti dnů požadovaný úkon. Pokud v takovém případě navrhovatel výslovně neuvede, že na svém návrhu trvá, dle § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích se k návrhu dále nepřihlíží, Nejvyšší správní soud pak o daném návrhu nevydává žádné rozhodnutí a ve vztahu k návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu není ani rozhodováno o náhradě nákladů řízení. Tato zákonná úprava je logická, neboť navrhovatel, jemuž bylo skutečně vyhověno postupem městského či krajského soudu, dosáhl odstranění nečinnosti, proti níž brojil, a nebude proto mít z pohledu odstranění průtahů další zájem, aby se o jeho návrhu jakkoli dále rozhodovalo.

Pokud však navrhovatel chce dosáhnout toho, aby o návrhu Nejvyšší správní soud rozhodl, i přes skutečnost, že městský či krajský soud učinil navrhovatelem požadované úkony, může výslovně prohlásit, že na návrhu trvá. Toto prohlášení hraje zásadní roli, bez něj by se k návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu v rozebíraném případě dále nepřihlíželo a nebylo by o něm tak vydáno ani rozhodnutí. Význam zmíněného prohlášení lze tak přirovnat k podání samotného návrhu na určení lhůty, jde totiž o dispozitivní úkon účastníka, jehož výlučným prostřednictvím lze v případě, že požadované úkony provedl městský či krajský soud, dosáhnout toho, aby bylo o návrhu vydáno rozhodnutí. Jde přitom o specifikum právní úpravy návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které tvoří její zásadní část. Obdobná úprava se v procesních předpisech běžně neobjevuje.

S ohledem na rozebranou relevanci prohlášení o trvání na návrhu k určení lhůty k provedení procesního úkonu je nutno význam takového prohlášení zohlednit při přiměřené aplikaci ustanovení části první a třetí o. s. ř. dle § 174a odst. 5, věty druhé, zákona o soudech a soudcích.

Ust. § 146 odst. 2, věty druhé, o. s. ř. upravuje případ, kdy byl důvodně podaný návrh vzat zpět pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení). V řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu je jediným účastníkem navrhovatel (srov. § 174a odst. 5, větu první, zákona o soudech a soudcích), žádný žalovaný či jiný účastník

řízení se zde nevyskytuje. Při přiměřené aplikaci tohoto ustanovení lze však připustit, že obdobně, jak se dle § 146 odst. 2 o. s. ř. posuzuje chování žalovaného, může se při posuzování návrhu na určení lhůty Nejvyšším správním soudem posuzovat chování městského či krajského soudu, vůči němuž jsou průtahy namítány (byť takový soud není striktně vzato žalovaným ani jiným účastníkem řízení).

Dále je nutné také zhodnotit, co je třeba rozumět pod termínem „chování“ použitým v § 146 odst. 2, větě druhé, o. s. ř. V občanském soudním řízení ke zpětvzetí pro chování žalovaného (jiného účastníka řízení) dochází většinou tehdy, když žalovaný (jiný účastník řízení) po podání žaloby, případně jiného návrhu na zahájení řízení uplatněný nárok zcela uspokojil (srov. Drápal, J., Bureš, J. a kol. *Občanský soudní řád I, II Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck. 2009. s. 900). Vzhledem ke specifickým prvkům úpravy návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu však přiměřenému užití úpravy v o. s. ř. odpovídá náhled, že „chováním“ městského či krajského soudu jsou úkony provedené tímto soudem nikoli po samotném návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, ale až po prohlášení navrhovatele, že na návrhu trvá.

Takový výklad zohledňuje skutečnost, že zákon o soudech a soudcích předpokládá, že pokud sám krajský či městský soud skutečně provedl všechny požadované procesní úkony, není z hlediska odstranění průtahů v řízení důvodu trvat na návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu a není tak třeba o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu ze strany nadřízeného soudu rozhodovat a nerozhoduje se pak ani o nákladech řízení o takovém návrhu. Zdejší soud nespatřuje důvod činit rozdíl mezi těmi navrhovateli, jimž vyhověl již městský či krajský soud a kteří následně neprohlásili, že na návrhu trvají, a těmi navrhovateli, kteří ve stejné situaci prohlásili, že na návrhu trvají, ale posléze vzali svůj návrh zpět, aniž by městský či krajský soud učinil po prohlášení o trvání na návrhu sebemenší úkon. Rovnost účastníků v obdobném postavení a skutečnost, že u návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, který provedl po obdržení návrhu sám městský či krajský, zákon o soudech a soudcích obecně nepředpokládá, že by se rozhodovalo o nákladech řízení o takovém návrhu, vedou k závěru, že výraz „chování“ nelze z časového hlediska vztahovat k procesním úkonům soudu již po návrhu na provedení procesního úkonu.

Právní úprava v § 174a zákona o soudech a soudcích, která počítá s tím, že se ve zmíněném případě nebude o nákladech řízení rozhodovat, sleduje legitimní cíl co nejrychlejšího odstranění případné nečinnosti v řízení před soudem. Tím, že městský či krajský soud provede požadované procesní úkony ve lhůtě 30 dnů, jak umožňuje § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích, je možno dosáhnout poměrně rychlého uspokojení navrhovatele. Jinak by byl navrhovatel odkázán na určení lhůty k provedení procesního úkonu Nejvyšším správním soudem ve lhůtě 20 pracovních dnů ode dne, kdy mu byla věc předložena, a až následné provedení úkonu městským či krajským soudem ve lhůtě určené Nejvyšším správním soudem, což by si v konečném důsledku pravidelně vyžádalo časový úsek delší než 30 dnů. Zákonodárce tak do § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích vtělil regulaci, která umožňuje samotnému městskému či krajskému soudu provést požadované procesní úkony, aniž by Nejvyšší správní soud o návrhu musel rozhodnout; zvolená právní úprava, která umožňuje rychlé odstranění nečinnosti, vzhledem k charakteru přijatého řešení nepočítá s přiznáváním nákladů řízení v takovém případě. Jak však opakovaně konstatuje Ústavní soud, problematika nákladů řízení je ve srovnání

s předmětem řízení zcela podružná a rozhodnutí o nákladech řízení zpravidla nedosahuje intenzity porušení základního lidského práva (srov. např. nález ze dne 29. 11. 2006, sp. zn. II. ÚS 549/06, publikovaný jako N 213/43 SbNU 381, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>), je proto akceptovatelná úprava, která umožňuje již před městským či krajským soudem rychle odstranit průtahy, ale která na druhou stranu v takovém případě nepočítá s přiznáním nákladů řízení, jelikož o návrhu není vydáno formální rozhodnutí, v němž by bylo možné se náklady zabývat.

Náklady řízení tak budou v případě návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu navrhovateli přiznány zejména v případech, kdy požadovaný úkon neprovede již sám městský či krajský soud po obdržení návrhu, ale na základě důvodně podaného návrhu k provedení úkonu určí lhůtu k jejich provedení až Nejvyšší správní soud (§ 174a odst. 8, věta poslední, zákona o soudech a soudcích). Náklady s podáním návrhu na určení lhůty má sice pravidelně jak navrhovatel, jemuž vyhověl sám městský či krajský soud, tak navrhovatel, jenž se určení lhůty domohl až před Nejvyšším správním soudem, je však nutno akcentovat to, že náhrada nákladů řízení je v porovnání s hlavním smyslem návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu (tj. odstraněním průtahů) okrajovou záležitostí, která v právní regulaci tohoto návrhu v § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích ustoupila z legitimního důvodu zájmu na možnosti co nejrychlejšího a méně formálního odstranění průtahů, což je nutné respektovat také při přiměřené aplikaci části první a části třetí o. s. ř.

K tvrzení navrhovatele, že výklad zastávaný Nejvyšším správním soudem by se ukázal jako absurdní v případě, že by byl návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zatížen soudním poplatkem, lze konstatovat, že tento návrh soudnímu poplatku nepodléhá. To však zcela zapadá do právní regulace v § 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích, která počítá s tím, že navrhovatel, na základě jehož návrhu skutečně učinil sám městský či krajský soud všechny požadované procesní úkony tak, jak navrhovatel žádal, nebude mít z hlediska odstranění průtahů v řízení důvod trvat na svém návrhu. Vzniku jakéhokoli problému s vrácením poplatku je však efektivně zabráněno tím, že návrh soudnímu poplatku nepodléhá.

Na základě výše popsané argumentace tak zdejší soud dospěl k závěru, že výraz „chování“ užitý v § 146 odst. 2 o. s. ř. nelze při přiměřené aplikaci dle § 174a odst. 5 zákona o soudech a soudcích, která vychází ze smyslu a charakteru úpravy, z časového hlediska vztahovat k procesním úkonům soudu již po samotném návrhu na provedení procesního úkonu. Lze ovšem připustit vztahení tohoto výrazu k případným následným úkonům soudu učiněným až poté, co došlo k prohlášení o trvání na návrhu ze strany navrhovatele, který se dozvěděl o prvotních úkonech, jimiž městský či krajský soud reagoval na návrh na určení lhůty. Dle obecné úpravy v § 146 odst. 2, věta druhé, o. s. ř. se hodnotí chování žalovaného po podání žaloby; již výše bylo přitom objasněno, že význam prohlášení se v případě, že městský či krajský soud postupoval ve smyslu § 174a odst. 3, věty druhé, zákona o soudech a soudcích, přibližuje významu samotného návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, při přiměřené aplikaci daného ustanovení o. s. ř. lze proto „chování“ soudu odvíjet od doby, kdy bylo učiněno prohlášení o trvání na návrhu. Dále pak u provedení požadovaného úkonu ze strany samotného městského či krajského soudu až po prohlášení navrhovatele, že na návrhu trvá, nelze vzhledem k možným časovým prodávám (až 30 dnů k provedení úkonu, 3 dny k prohlášení o trvání na návrhu)

poukázat na charakter právní úpravy, která v zájmu rychlejšího odstranění průtahů v případech, kdy k takto rychlému odstranění průtahů dojde, připustila možnost, že nebude o náhradě nákladů rozhodováno, jakkoli si je Nejvyšší správní soud vědom, že činění úkonů ze strany soudu, vůči němuž jsou namítány průtahy, od prohlášení navrhovatele o trvání na návrhu do rozhodnutí soudu příslušného o tomto návrhu rozhodnout bude spíše výjimečnou záležitostí. Ani to však nelze zcela vyloučit.

Výše vyloženou právní úpravu tak lze aplikovat na podmínky nynější věci. Zde poté, co navrhovatel prohlásil, že na svém návrhu trvá, městský soud žádný úkon nečinil. Nelze tedy konstatovat, že by zpětvzetí návrhu bylo učiněno ve smyslu přiměřené aplikace § 146 odst. 2, věty druhé, o. s. ř. pro chování městského soudu. Navrhovateli tedy na základě přiměřené aplikace tohoto ustanovení náhrada nákladů nenáleží. Ve vztahu k § 146 odst. 2, větě první, je možno konstatovat, že řízení o návrhu na určení lhůty nemá jiného účastníka než navrhovatele, který však nemá právo na náhradu nákladů řízení, aplikace (byť i přiměřená) tohoto ustanovení tak nepřichází v úvahu. Za tohoto stavu lze uzavřít, že o náhradě nákladů tohoto řízení nelze rozhodnout na základě přiměřené aplikace § 146 odst. 2 o. s. ř. O nákladech řízení tak bylo rozhodnuto dle § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř., který představuje obecnou právní úpravu k § 146 odst. 2 o. s. ř. Žádnému z účastníků řízení (navrhovateli) tak nenáleží náhrada nákladů řízení, jelikož řízení bylo zastaveno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. ledna 2014

JUDr. Radan Malík
předseda senátu